

Nr 270.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående ytterligare anslag å tilläggsstat för år 1918 till uppförande av en mässbyggnad för underofficerare och manskap vid Oscar-Fredriksborg m. m.; given Stockholms slott den 5 april 1918.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen

att, utöver det av 1917 års riksdag till uppförande av en mässbyggnad för underofficerare och manskap vid Oscar-Fredriksborg samt till inredning av den nuvarande underofficersmässbyggnaden därstädes till bostäder åt underofficerare beviljade anslaget å 110,000 kronor, för omförmälda ändamål på tilläggsstat till riksstaten för år 1918 bevilja ett reservationsanslag av 82,500 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Erik Palmstierna.

*Utdrag av protokollet över sjöförsvärsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 5 april 1918.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet friherre Palmstierna, anhöll härefter att få underställa Kungl. Maj:ts prövning frågan om ytterligare anslag till uppförande av en mässbyggnad för underofficerare och manskap vid Oscar-Fredriksborg samt till inredning av den nuvarande underofficersmässbyggnaden därstädes till bostäder åt underofficerare; och anförde departementschefen därvid följande.

Frågans
förhistoria.

Sedan Vaxholms kustartilleriregementes marketenteribyggnad vid Oscar-Fredriksborg, vilken inrymde lokaler för manskap vid nämnda regemente, den 21 oktober 1913 nedbrunnit, hemställde marinförvaltningen hos Kungl. Maj:t om bemyndigande att låta uppgöra förslag till ny mässbyggnad vid regementet. Denna byggnad skulle omfatta erforderligt lokalutrymme jämväl för underofficerare vid regementet, enär den vid regementet befintliga särskilda mässbyggnaden för underofficerare enligt ämbetsverkets mening vore behöflig för upplåtelse av

tillfälliga bostäder åt underofficerare, vilka i och för övningar o. dyl. vore förlagda till Oscar-Fredriksborg. Den till uppförande föreslagna mässbyggnaden skulle förläggas å plats intill de underofficersbostäder, som nyligen blivit byggda för regementet.

Marinförvaltningens omförmälda hemställan blev av Kungl. Maj:t enligt nådigt brev den 5 december 1913 bifallen.

Emellertid väcktes hos Kungl. Maj:t fråga därom att, innan vidare åtgärder i ärendet vidtoges, förslag rörande lämpligaste platsen för den ifrågasatta mässbyggnadens förläggning samt beträffande byggnadens inredning ävensom i fråga om sättet för det framtida användandet av den vid regementet befintliga, till underofficersmäss begagnade byggnaden borde underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Sedan därjämte ordföranden i kustartilleriunderofficerssällskapet i Vaxholms fästning i en till Kungl. Maj:t ingiven skrivelse å sällskapets vägnar framfört vissa önskemål i fråga om ändrad plats för den nya mässbyggnaden m. m., anbefalldes marinförvaltningen genom nådigt brev den 31 december 1913 att verkställa utredning rörande lämpligaste platsen för uppförande av ifrågavarande mässbyggnad samt uppgöra plan för byggnadens inredning och förslag till disposition av den vid regementet befintliga, till underofficersmäss använda byggnaden; och skulle tills vidare anstå med vidtagande av åtgärder på grund av det enligt berörda nådiga brev den 5 december 1913 marinförvaltningen lämnade bemyndigandet.

Med anledning härav avgav marinförvaltningen den 17 februari 1914 utlåtande i ärendet.

Jämlikt nådigt brev den 13 mars 1914 hade därefter Kungl. Maj:t, som fann den av ordföranden i kustartilleriunderofficerssällskapet gjorda framställningen i fråga om ändrad plats för den nya mässbyggnaden icke till någon Kungl. Maj:ts vidare åtgärd föranleda, dels bemyndigat marinförvaltningen att låta återupptaga och slutföra arbetet med uppgörande av förslag till nämnda byggnad, avsedd att, på sätt ämbetsverket föreslagit, omfatta mässlokaler såväl för underofficerare som för underofficerskorpraler och övrigt manskap vid Vaxholms kustartilleriregemente, dels ock anbefallt marinförvaltningen att i samband med den framställning om beviljande av erforderliga medel för uppförande av ifrågavarande mässbyggnad, som kunde komma att avgivas av ämbetsverket, inkomma med detaljerat förslag rörande dispositionen av den vid regementet befintliga, till underofficersmäss använda byggnaden.

Till åtlydnad härav hade marinförvaltningen med skrivelse den 3 juli 1914 överlämnat ritningar och kostnadsförslag till den ifrågasatta

mässbyggnaden samt ett av chefen för kustartilleriet avgivet detaljerat förslag rörande dispositionen av den nuvarande underofficersmässen. I berörda kostnadsförslag hade kostnaderna för mässbyggnaden upptagits till 80,000 kronor. Beträffande dispositionen av den nuvarande underofficersmässen, som utgjordes av en byggnad i två våningar, hade chefen för kustartilleriet förordat, att densamma toges i anspråk för inkvartering av underofficerare. Det i sådant avseende av bemälda chef avgivna förslaget innefattade ändring av bottenvåningen på sådant sätt, att den komme att innehålla 2 bostadslägenheter, vardera om 2 rum och kök, samt 2 enkelrum, och sammanförande av rummen i våningen en trappa upp till 4 bostadslägenheter, vardera om 1 rum och kök, varjämte i sistnämnda våning tillkomme 1 enkelrum. De ändringsarbeten i underofficersmässbyggnaden, som härav föranleddes, beräknades till 2,500 kronor. På grund härav hade marinförvaltningen i sin berörda skrivelse den 3 juli 1914 hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att på extra stat bevilja dels 80,000 kronor för uppförande av en mässbyggnad för underofficerare samt underofficerskorpraler och övrigt manskap vid Vaxholms kustartilleriregemente och dels 2,500 kronor för omändring av den nuvarande underofficersmässbyggnaden vid regementet till inkvartering av underofficerare i enlighet med det av chefen för kustartilleriet ingivna förslaget.

Då emellertid proposition i ämnet icke förelagts riksdagen, hade marinförvaltningen i skrivelser angående regleringen av utgifterna under riksstatens femte huvudtitel den 24 november 1914 och den 8 oktober 1915 förnyat framställningen om medels äskande för ifrågavarande ändamål, därvid ämbetsverket, under åberopande av de efter kostnadsförslagets uppgörande stegrade material- och arbetsprisen, ansett nödvändigt att höja kostnadsbeloppet, enligt skrivelsen den 24 november 1914 med omkring 3 % till 85,000 kronor och enligt skrivelsen den 8 oktober 1915 med ytterligare omkring 10 % till 93,500 kronor.

Sedermera hade kommandanten i Vaxholms fästning i en till Kungl. Maj:t ställd, av chefen för kustartilleriet med utlåtande den 12 april 1916 överlämnad skrivelse framhållit angelägenheten därav, att den föreslagna mässbyggnaden komme till utförande. Kommandanten hade därvid yttrat, att ett marketenteri vore av stor betydelse för manskapets trevnad såväl direkt genom att manskapet däri ägde en samlingslokal, varest lämpliga förströelser kunde beredas samt förfriskningar och mat erhållas till billigt pris, som ock indirekt med hänsyn därtill, att marketentierörelsens nettovinst tillfördes manskapskassan, vars medel användes till beredande av trevnad åt manskapet. Vidare hade kommandan-

ten anfört, att de provisoriska åtgärder, som kunnat vidtagas för att ersätta bristen på marketenteri vid Oscar-Fredriksborg och vilka bestode dels i anordnandet av servering i vissa till regementet hörande kompaniers förläggningslokaler, och dels däri, att det vid Oscar-Fredriksborg förlagda manskapet av kustartilleriet erhållit tillstånd att besöka Vaxholms grenadjärregementets marketenteri, visat sig vara otillräckliga och medföra olägenheter av olika slag. Bristen på marketenteri och otillräckligheten av nämnda provisoriska åtgärder hade medfört, att genom enskild företagsamhet inrättats åtskilliga kaféer i trakten, vilka vore av tvivelaktig beskaffenhet och där manskapets förehavanden icke kunde i erforderlig mån kontrolleras. Härigenom utövades ett menligt inflytande på truppens disciplin. I fråga om det framlagda förslaget att låta marketenteribygnaden omfatta jämväl underofficersmäss, i samband varmed den nuvarande underofficersmässen skulle omändras för inkvartering av underofficerare, hade kommandanten funnit detta förslag lämpligt med hänsyn därtill, att behovet av ökad möjlighet att inkvartera till kustartilleriet hörande underofficerare vid Oscar-Fredriksborg för det dåvarande vore synnerligen framträdande.

Chefen för kustartilleriet hade i sin berörda skrivelse den 12 april 1916 instämt i vad kommandanten sålunda yttrat och på det kraftigaste tillstyrkt det föreliggande förslaget.

I utlåtande den 20 i samma månad hade marinförvaltningen meddelat, att kostnaderna för förslagets utförande på grund av ytterligare stegrade material- och arbetspris måste höjas från 93,500 till 99,000 kronor.

Marinförvaltningen hade vidare i skrivelse den 29 september 1916 uttalat, att ämbetsverket fortfarande hyste den åsikten, att det med hänsyn till manskapets trevnad vore av största betydelse, att denna bygnadsfråga med det snaraste bleve löst. Byggnaden torde dock — anförde marinförvaltningen vidare — på grund av alltjämt stegrade material- och arbetspris nu icke kunna utföras för det senast beräknade beloppet av 99,000 kronor, utan torde beloppet böra höjas till 110,000 kronor, däri inberäknat kostnaden för den nuvarande underofficersmässbyggnadens omändring till bostäder för underofficerare; och hade ämbetsverket hemställt, att Kungl. Maj:t måtte för ifrågavarande ändamål av riksdagen äska ett extra anslag för år 1918 av 110,000 kronor.

Efter framställning av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen till 1917 års riksdag har riksdagen, enligt vad riksdagen anmält i skrivelse (nr 5) den 16 juni samma år, till uppförande av en mässbyggnad för

Frågans
behandling
vid 1917 års
riksdag.

underofficerare och manskap vid Oscar-Fredriksborg samt till inredning av den nuvarande underofficersmässbyggnaden därstädes till bostäder åt underofficerare på extra stat för år 1918 beviljat ett reservationsanslag av 110,000 kronor. Därvid uttalade riksdagen önskvärdheten av att inom den till uppförande avsedda mässbyggnaden anordnades en samlings-sal, som kunde användas för föredrag m. m.

Kungl. Maj:ts
beslut den 19
juni 1917.

Genom nådigt brev den 19 juni 1917, angående regleringen av utgifterna under femte huvudtiteln för år 1918, har Kungl. Maj:t anmodat marinförvaltningen att, innan arbetet igångsattes med uppförandet av den mässbyggnad för underofficerare och manskap vid Oscar-Fredriksborg, vartill riksdagen sålunda anvisat medel, efter samråd med chefen för kustartilleriet uppgöra och till Kungl. Maj:t inkomma med nytt ritnings-förslag till omförmälda byggnad, därvid ämbetsverket skulle hava att beakta vad riksdagen, enligt vad nyss nämnts, i ämnet anfört.

Marinförvalt-
ningens skri-
velse den 21
februari 1918.

Till åttlydnad härav har marinförvaltningen med skrivelse den 21 sistlidna februari överlämnat av byggnadsdepartementet vid flottans varv i Stockholm uppgjorda nya ritningar jämte en den 31 oktober 1917 dagtecknad kostnadsberäkning till ifrågavarande mässbyggnad, innehållande även samlings-sal, vilka ritningar, sedan kommandanten i Vaxholms fästning i infordrat yttrande framställt vissa erinringar mot desamma, underkastats en överarbetning; och har ämbetsverket därvid anfört följande.

Genom tillkomsten av nämnda samlings-sal samt på grund av den fortgående stegringen av material- och arbetspris bleve det av riksdagen för ändamålet anvisade beloppet, 110,000 kronor, icke tillräckligt. Förenämnda kostnadsberäkning gäve vid handen, att kostnaderna för själva mässbyggnaden dämera måste beräknas till 178,000 kronor. I denna summa vore icke kostnaden för inventarier inräknad. I det ursprungligen uppgjorda förslaget avsågs, att redan befintliga inventarier kunde i ganska stor utsträckning användas, varför endast en del inventarier skulle behöva anskaffas av tillgängliga medel. Under de därefter förflutna åren hade emellertid de förefintliga inventarierna i avsevärd grad slitits, varför sådana till stor del måste nyanskaffas. För detta ändamål erfordrades 9,500 kronor. Slutligen beräknades kostnaden för föreslagen ändring av den nuvarande underofficersmässen, ursprungligen upptagen till 2,500 kronor, att uppgå till 5,000 kronor. Sammanlagda kostnaden för ifrågavarande byggnadsarbeten uppginge således dämera

till 192,500 kronor, varför utöver av 1917 års riksdag anvisade 110,000 kronor skulle erfordras ytterligare 82,500 kronor.

Över det sålunda omarbetade förslaget hade infodratts yttrande från chefen för kustartilleriet, vilken därvid uttalat, att det på grund av den högst väsentliga ökningen av för ändamålet erforderliga medel syntes böra tagas under övervägande, huruvida man ej genom uteslutande av samlingssalen skulle kunna nedbringa ovannämnda tilläggssumma av 82,500 kronor. Det av riksdagen uttalade önskemålet — anförde chefen för kustartilleriet vidare — grundade sig sannolikt på den uppfattningen, att kustartilleriets manskap å Oscar-Fredriksborg saknade tillgång på lämplig lokal för föredrag, aftonunderhållningar m. m. Så vore emellertid icke förhållandet, då kustartilleriet på platsen disponerade, förutom gymnastiksal, jämväl ett exercishus, som dittills använts för ifrågavarande ändamål och som enligt uppgift av kommandanten i Vaxholms fästning visat sig tillfyllest. Med anledning därav hade chefen för kustartilleriet låtit utarbета ett modifierat förslag till mässbyggnad, vari samlingssalen uteslutits.

Vidkommande mässbyggnadens läge, vilket enligt marinförvaltningens förslag vore å bifogade ritning (Bil. 1) betecknat med alternativ A, ansåge chefen för kustartilleriet, att alla skäl talade för att byggnaden förlades på sätt alternativ B å nämnda ritning angåve. Någon utredning angående kostnaderna för byggnadens förläggande till denna plats föreläge emellertid ej. Det syntes dock, som om billigare grund och kortare ledningar för vatten m. m. skulle motväga kostnaderna för förflyttning av de stall och exercisbodas, som funnes uppförda på den föreslagna platsen. Då emellertid uppförandet av ifrågavarande byggnad vore synnerligen av behovet påkallat, syntes en dylik utredning ej behöva föregå avgivandet av förslag till äskande av erforderligt tilläggsanslag, utan borde byggnadens uppförande omedelbart påbörjas, för att frågan skulle kunna föreligga i fullt utrett skick och arbetena igångsättas utan dröjsmål, sedan de erforderliga medlen blivit beviljade.

Enligt vad marinförvaltningen meddelat i sin berörda skrivelse den 21 sistlidna februari, fann ämbetsverket sig icke kunna tillstyrka chefens för kustartilleriet förslag, i vad anginge uteslutning av samlingssalen. Däremot hade marinförvaltningen för avsikt att före byggnadens utförande taga den av bemälda chef berörda frågan om byggnadens läge under förnyad omprövning.

På grund härav har marinförvaltningen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte av riksdagen äska, utöver redan anvisade 110,000 kronor, för uppförande av en mässbyggnad för underofficerare och manskap vid

Oscar-Fredriksborg samt till inredning av den nuvarande underofficersmässbyggnaden därstädes till bostäder åt underofficerare ett anslag av 82,500 kronor å tilläggsstat för år 1918.

Kungl. Maj:ts
remiss den 28
februari 1918.

Med anledning av vad i ärendet sålunda förekommit anmodades marinförvaltningen genom nådig remiss den 28 sistlidna februari att låta uppgöra nytt förslag jämte kostnadsberäkning till ifrågavarande mässbyggnad, under förutsättning att den i det föreliggande förslaget upptagna samlingssalen uteslötes samt att i samband därmed taga under förnyad omprövning och avgiva utlåtande rörande den av chefen för kustartilleriet berörda frågan om byggnadens läge.

Marinförvalt-
ningens skri-
velse den 7
mars 1918.

Till åtlydnad härav har marinförvaltningen med utlåtande den 7 nästlidna mars överlämnat nytt förslag till omförmälda mässbyggnad, vari icke inginge samlingssal, samt därvid anfört följande.

Vid å platsen genom marinförvaltningens försorg gjord undersökning beträffande mässbyggnadens läge enligt de båda alternativen A (marinförvaltningens förslag) och B (chefens för kustartilleriet förslag) hade framgått:

att alternativ A erbjöde rymligare och jämnare byggnadsplats än alternativ B samt att omkring byggnaden enligt alternativ A planteringar lättare kunde anordnas;

att den med alternativ B betecknade platsen däremot vore synnerligen trång, beroende på att omedelbart öster om byggnadsplatsen en nära 10 meter hög kulle av stora stenblock reste sig, varför å denna sida av huset en flera meter bred plan måste utschaktas och dränering anordnas, för att icke fukt skulle tära sig in i källaren;

att med hänsyn härtill sistnämnda plats vore olämplig för en byggnad med samlingssal, särskilt som byggnaden enligt det föreliggande förslaget mot kullen vände en ingående vinkel, som med hänsyn även till att den vore riktad mot nordost torde bliva svår att skydda mot fukt;

att däremot för byggnad utan samlingssal utrymme funnes enligt alternativ B, ehuru möjligheten att anordna planteringar och sittplatser i det fria vore betydligt mera inskränkt än enligt alternativ A; ---

att huvudskälet för alternativ B syntes vara en av underofficerarna uttalad önskan, att manskapsmässen förlades på större avstånd från underofficersbostäderna än enligt alternativ A, ett motiv, som givetvis borde beaktas, i den mån så kunde ske utan att byggnadstekniska svårigheter vållades;

att grundläggningsförhållandena med hänsyn till markens form och beskaffenhet vore sämre enligt alternativ B, vadan härav betingade kostnader torde ungefär motsvara den för samma alternativ beräknade minskade kostnaden för ledningar; samt

att på platsen för alternativ B för närvarande finnes ett exercisförråd, ett stall och en expedition för bataljonsdagbefälet, vilka byggnader, för den händelse detta alternativ komme till utförande, måste flyttas för en beräknad kostnad av 4,000 kronor.

Med hänsyn till sålunda anförda synpunkter funne marinförvaltningen, att alternativ B icke borde ifrågakomma för förslaget med samlings-sal, och att även för förslaget utan samlings-sal alternativ A borde givas företräde.

Vid det av marinförvaltningen med skrivelse den 21 sistlidna februari insända förslaget (med samlings-sal) hade, såsom förut nämnts, bifogats en den 31 oktober 1917 dagtecknad kostnadsberäkning, utarbetad av byggnadsdepartementet vid flottans varv i Stockholm, vilken myndighet även uppgjort ritningarna till detta förslag. Denna kostnadsberäkning slutade å ett belopp av 178,000 kronor. Som endast några månader förflutit från det detta kostnadsförslag upprättats, hade marinförvaltningen vid avlåtandet av förenämnda skrivelse icke funnit nödvändigt att låta revidera kostnadsförslaget.

Det av marinförvaltningen nu överlämnade förslaget (utan samlings-sal) utarbetades på sin tid av arméförvaltningens fortifikationsdepartements kasernavdelning, varför marinförvaltningen anmodat avdelningen att avgiva nytt kostnadsförslag. Med anledning härav hade nämnda avdelning den 6 nästlidna mars insänt sålunda infordrat kostnadsförslag, som emellertid slutade å 188,000 kronor eller 10,000 kronor mera än det av byggnadsdepartementet vid flottans varv i Stockholm tidigare uppgjorda större förslaget. Detta förhållande vore att tillskriva, dels att fortifikationsdepartementets förslag upptog avsevärt högre kostnad för grundmurar, som för att säkert skydda mot råttor avsåges utföras av betong, än varvets förslag, vilket upptog grundmurar av granit, dels att under tiden mellan de båda förslagen, att döma av till fortifikationsdepartementet inkomna anbud, inträtt en ytterligare stegring i byggnadskostnaden, för olika poster uppgående till 10 å 20 %, och dels att byggnadsmarknaden vore så ostadig, att även bland fullt sakkunniga uppfattningen om prisberäkningarna måste bliva betydligt växlande.

Emellertid syntes genom förenkling av grunden och användning av plank i stället för timmer till väggar m. m. fortifikationsdepartementets

förslag även med nuvarande pris kunna nedbringas till samma kostnad som det av byggnadsdepartementet utarbetade förslaget, eller 178,000 kronor, under det att för sistnämnda förslag för närvarande torde böra beräknas ett tillägg av 15 % eller 26,700 kronor.

Huru prisen komme att ställa sig vid byggnadens utförande, vore givetvis icke möjligt att nu förutse. Marinförvaltningen har därtför hemställt, att Kungl. Maj:t måtte av riksdagen äska det i ämbetsverkets skrivelse den 21 sistlidna februari angivna tilläggsanslaget av 82,500 kronor, eventuellt ökat med 4,000 kronor för den händelse byggnaden komme att förläggas enligt alternativ B, samt att det finge bero på prisförhållandena vid byggnadens utförande, huruvida samlingssal borde medtagas eller icke.

Departements-
chefens
yttrande.

På sätt av det förut sagda framgår, måste det anses vara av oavvisligt behov påkallat, att ifrågakvarande mässbyggnad för underofficerare och manskap vid Oscar-Fredriksborg snarast möjligt kommer till utförande. I detta hänseende vill jag särskilt framhålla, att det här i själva verket icke gäller något nytt byggnadsprojekt, utan endast ett återuppförande av det förut vid Vaxholms kustartilleriregemente befintliga, år 1913 nedbrunna manskapsmarketenteriet. Jag anser mig alltså böra tillstyrka, att det ytterligare medelsbelopp, utöver det av 1917 års riksdag beviljade anslaget av 110,000 kronor, som på grund av de under den senare tiden högst väsentligt stegrade byggnadskostnaderna erfordras för att kunna fullfölja byggnadsföretaget, nu äskas av riksdagen.

Beträffande storleken av det behövlige tilläggsbeloppet upptog en av byggnadsdepartementet vid flottans varv i Stockholm den 31 oktober 1917 uppgjord kostnadsberäkning för en byggnad, innehållande i enlighet med riksdagens uttalade önskan även en samlingssal, ett kostnadsbelopp av 178,000 kronor, under det att ett av arméförvaltningens fortifikationsdepartements kasernavdelning den 6 nästlidna mars upprättat kostnadsförslag till en mässbyggnad utan samlingssal på grund av den ytterligare inträdda stegringen av byggnadskostnaderna m. m. slutade å ett belopp av 188,000 kronor. Marinförvaltningen har emellertid ansett, att kostnaderna för byggnadens uppförande enligt sistnämnda förslag genom viss förenkling av grunden m. m. skulle kunna hållas inom nyssnämnda belopp av 178,000 kronor, samt att det borde få bero på prisförhållandena vid byggnadsarbetets utförande, huruvida en samlingssal borde i byggnaden inrymmas eller icke. Jag anser mig kunna biträda denna marinförvaltningens uppfattning och vill beträffande behovet av samlingssal erinra att, såsom chefen för kustartilleriet framhållit, på

platsen redan finnes, förutom en gymnastiksal, jämväl ett exercishus, vilket hittills använts för föredrag m. m. och visat sig för ändamålet tillfyllest.

Vad läget för mässbyggnaden beträffar, synes mig, med hänsyn till vad marinförvaltningen i sådant hänseende anfört, anledning icke föreligga att frångå ämbetsverkets förslag att förlägga byggnaden på sätt alternativ A å förenämnda ritning (Bilaga 1) utvisar, helst som en förläggning av byggnaden i enlighet med alternativ B skulle föranleda en ytterligare ökning i kostnaderna av 4,000 kronor.

Det erforderliga tilläggsbeloppet skulle alltså utgöra (178,000—110,000) 68,000 kronor. Härtill komma dels kostnaderna för inredning av den nuvarande underofficersmässbyggnaden vid Oscar-Fredriksborg till bostäder åt underofficerare, vilka kostnader numera beräknats till 5,000 kronor, och dels utgifterna, 9,500 kronor, för anskaffning av behöfliga inventarier. Det sammanlagda belopp, som nu lär bära av riksdagen för ifrågavarande ändamål begäras på tilläggsstat för år 1918, utgör alltså (68,000 + 5,000 + 9,500) 82,500 kronor.

Om beredande av medel för täckande av omförmälda belopp kommer chefen för finansdepartementet att framdeles under riksdagens lopp framställa erforderligt förslag.

På grund av vad sålunda anförts hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att, utöver det av 1917 års riksdag till uppförande av en mässbyggnad för underofficerare och manskap vid Oscar-Fredriksborg samt till inredning av den nuvarande underofficersmässbyggnaden därstädes till bostäder åt underofficerare beviljade anslaget å 110,000 kronor, för omförmälda ändamål på tilläggsstat till riksstaten för år 1918 bevilja ett reservationsanslag av 82,500 kronor.

Till denna departementschefens hemställan, däri statsrådets övriga ledamöter instämde, täcktes Hans Maj:t Konungen lämna nådigt bifall; och skulle proposition till riksdagen avlåtas av den lydelse, en vid detta protokoll fogad bilaga utvisar.

Ur protokollet:

Eric Baad-Heimer.

